

การเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรข้ามเพศด้วยการบูรณาการ ปรึกษาครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐาน

The Enhancement of Parental Acceptance to transgender children by Assimilative integrate Family counseling

วรรัตน์ ประทานวรปัญญา* เพ็ญญา กุลนภาดล** ดลดาว ปุราณนท์***

Wararat Pratanvorapanya* Pennapha Koolnapadol** Doldao Purananon***

มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี ประเทศไทย 20131

Burapha University, Chon Buri, Thailand, 20131

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ 2) เพื่อศึกษาผลการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศโดยใช้โปรแกรมการบูรณาการปรึกษาครอบครัวโดยมีทฤษฎีโครงสร้างครอบครัวเป็นฐาน การวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พ่อหรือแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาที่ 1-3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 400 คน โดยใช้แบบประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ของพ่อแม่ อิทธิพลทางสังคม ความคาดหวังของพ่อแม่ คุณลักษณะของพ่อแม่ สัมพันธภาพในครอบครัว ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ Model MIMIC ขั้นตอนที่ 2 การใช้โปรแกรมการให้การปรึกษาครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐานในการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พ่อหรือแม่ที่มีคะแนนจากแบบวัดการยอมรับของแม่น้อยกว่า 3.50 ลงไป จำนวน 20 ครอบครัว แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 10 ครอบครัว โดยให้การปรึกษา จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที หลังจากนั้นประเมินการยอมรับโดยใช้แบบแบบวัดการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบความแปรปรวนแบบมีการวัดซ้ำ (One-Way ANOVA Repeated Measurement)

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศได้แก่ คุณลักษณะพ่อแม่ การรับรู้ของพ่อแม่ อิทธิพลของสังคม และความสัมพันธ์ในครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.44, 0.30, 0.22, 0.18 ตามลำดับ และผลการปรึกษาครอบครัวพบว่าการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศในระยะหลังทดลองและติดตามผลมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การยอมรับ, บุตรที่มีพฤติกรรมข้ามเพศ, การบูรณาการปรึกษาครอบครัว

* นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Corresponding Author: *E-mail : wararat.pratan@gmail.com

** รองศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรนิพนธ์ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมหลักสูตรนิพนธ์ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่รับ (received) 5 พ.ย. 62 วันที่แก้ไขเสร็จ (revised) 5 ก.พ. 63 วันที่ตอบรับ (accepted) 20 ก.พ. 63

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the factors affecting the acceptance of parents having transgender children, and 2) to study the results of the assimilative integrate family counseling to enhance the acceptance of parents having transgender children. The research was divided into 2 processes. 1) The assessment of factors affecting the acceptance of parents having transgender children was collected. The sample size was 400 the parents having transgender children studying in secondary school, years 1st - 3rd, under Ministry of Education in Nonthaburi, Academic Year B.E. 2560. The instrument was the assessment of factors affecting the acceptance of parents having transgender children questionnaires, consisting of parental awareness, social influence, expectations of parents, parental characteristics and family relationships. The data were analyzed using basic statistics and Model MIMIC analysis. 2) Used the theory-based integrated family counseling program to enhance the acceptance of parents having transgender children was conducted. The sample size 20 families, including the parents having transgender children who had a lower score of the questionnaire than 3.50. These sample was divided into 2 groups, consisting of 10 families on experimental groups and 10 families on control groups. The experimental groups were provided 90 minutes of the theory-based integrated family counseling program in 12 times. The factors affecting the acceptance of parents having transgender children questionnaire was re-tested to study the results of the theory-based integrated family counseling. The data were analyzed using One-Way ANOVA Repeated Measurement.

The results of this research showed that the factors that affected the acceptance of parents having transgender children consisted of parental features, parental awareness, social influence, and family relationships. The coefficient of influences was 0.44, 0.30, 0.22 and 0.18 respectively. The acceptance of parents having transgender children after the tracking period of the experimental group had a higher score than the control group in the post-trial period at the .05 level significant.

Keywords: Parental acceptance, Transgender children, Integrated family counseling

บทนำ

ปัจจุบันการเปิดกว้างของสังคม สื่อ เทคโนโลยีต่างๆ มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของบุคคลในหลายด้านรวมถึงการแสดงออกในความเป็นตัวตนของเอกลักษณ์ทางเพศที่ตนเองปรารถนามีมากขึ้น จากสถิติข้อมูลที่พบอุบัติการณ์ของการแสดงออกทางเพศที่ไม่ตรงตามเพศกำเนิดของต่างชาติ พบมีการรายงานอัตราส่วน ชาย เท่ากับ 1:30,000 และหญิง เท่ากับ 1:100,000¹ ส่วนในประเทศไทยยังไม่มีเก็บข้อมูลสถิติที่แน่นอน แต่จากการสำรวจเบื้องต้นในนักเรียนวัยรุ่น 3,000 คน ของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศประมาณถึงร้อยละ 11² โดยกลุ่มข้ามเพศจะเริ่มแสดงอาการเด่นชัดขึ้นในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นเริ่มที่อายุประมาณ 12-13 ปี เป็นช่วงของพัฒนาการที่

ทำให้ผู้อื่นรับรู้ถึงพฤติกรรมที่แสดงออกทางเพศชัดเจนขึ้น ซึ่งเป็นพัฒนาการตามปกติของวัยรุ่น โดยทั่วไปที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ นอกจากนั้นยังมีพัฒนาการที่มีความแตกต่างในความเป็นหญิงและชายที่กำหนดโดยสรีระร่างกายเพียงอย่างเดียว การเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางเพศของวัยรุ่นจึงมีความซับซ้อนมากกว่าพัฒนาการตามวัยโดยทั่วไป ลักษณะที่โดดเด่นที่สามารถรับรู้ถึงความแตกต่างมากที่สุด คือ พฤติกรรมการแสดงออกที่มีการผสมผสานกันระหว่างเพศชายและหญิงที่นับเป็นจุดเริ่มของบุคคลข้ามเพศ

การเปลี่ยนแปลงของบุคคลข้ามเพศเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมากกว่าพัฒนาการปกติตามวัย ซึ่งเรียกขั้นตอนนี้ว่า Coming out หรือการเปิดเผยเอกลักษณ์ทางเพศ^{3,4} ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่คุณเริ่มตระหนักในความรู้สึก

และความปรารถนาภายในที่ต้องการแสดงออกถึงความเป็นเพศ
ของตนเอง นับเป็นกระบวนการที่ยาวนานของชีวิตที่เต็มไปด้วย
ความสับสน โดดเดี่ยว อ้างว้าง กลัว ต้องใช้ความอดทนต่อการ
ใช้ความรุนแรงทั้งทางร่างกายและวาจา การถูกเลือกปฏิบัติ
การไม่เข้าใจจากบุคคลรอบข้างแม้กระทั่งคนในครอบครัว
ไม่สามารถปรึกษาใครได้ และนำไปสู่การตัดสินใจใช้ชีวิต
ในทางที่เสี่ยง การไม่สามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็ม
ความสามารถ เด็กบางคนต้องออกจากกระบบการศึกษา
มีภาวะซึมเศร้า มีความคิดฆ่าตัวตาย มีความสุขในชีวิตต่ำ
และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ^{2,5}

การยอมรับของพ่อแม่ (Parental Acceptance)
เป็นการแสดงออกของพ่อแม่ที่บ่งบอกถึงความรู้สึกที่มีต่อบุตร
เป็นสิ่งที่ส่งผลทำให้บุตรมีการดำเนินชีวิตอยู่กับครอบครัว
และสังคมอย่างมีความสุขและสามารถใช้ศักยภาพของตนเอง
อย่างเต็มที่⁶ ช่วยให้บุตรเกิดความภาคภูมิใจ รับรู้ถึงความมี
คุณค่าในตัวเองที่จะดำเนินชีวิตอย่างเชื่อมั่นและเป็นสุข เกิด
ความพึงพอใจในชีวิต ส่งผลถึงการปรับตัว มีพัฒนาการทางบวก
และลดความสับสนในบทบาททางเพศ⁷ ซึ่งการยอมรับของพ่อ
แม่ยังเป็นจุดเริ่มต้นในการส่งเสริมการทำหน้าที่ของพ่อแม่ที่จะ
ทำให้เกิดการเปิดใจรับฟัง ร่วมเรียนรู้ปัญหาของบุตรอันนำมา
ซึ่งความผาสุก เป็นการสร้างบุคคลากรที่มีคุณค่าแก่สังคมต่อไป
พ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ ส่วนใหญ่ไม่เคยนำประเด็นที่
เกี่ยวกับพฤติกรรมข้ามเพศและการแสดงออกทางเพศที่แตกต่าง
จากเพศกำเนิดมาเปิดใจพูดคุยในครอบครัว เพราะความรู้สึก
ปฏิเสธที่เกิดขึ้นภายในใจของพ่อแม่ รวมทั้งการรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมข้ามเพศที่เป็นส่วนหนึ่งในการสร้าง
ความคิด ความเชื่อ ความคาดหวังที่มีต่อบุตร ส่งผลถึง
ปฏิสัมพันธ์ การสื่อสารระหว่างพ่อแม่บุตร แรงจูงใจในการ
พัฒนาคุณสมบัติและทักษะความเป็นพ่อแม่ ความคิดด้านลบ
ที่เกิดกับพ่อแม่อันเนื่องมาจากบุตรข้ามเพศ ทำให้พ่อแม่ไม่สามารถ
ยอมรับในตัวบุตรตามความเป็นจริง ย่อมส่งผลต่อการแสดงออก
และการทำหน้าที่พ่อแม่ตามมา ซึ่งมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลการ
ยอมรับของพ่อแม่ทั้งที่เกิดจากพ่อแม่และสิ่งแวดล้อม^{8,9,10,11}

จากเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมี
ความประสงค์ที่จะศึกษาการยอมรับของพ่อแม่ ปัจจัยที่ส่งผล
ต่อการยอมรับของพ่อแม่ ได้แก่ การรับรู้ของพ่อแม่ อิทธิพลทาง
สังคม ความคาดหวัง คุณลักษณะของพ่อแม่ และสัมพันธภาพ
ในครอบครัว โดยนำแนวคิดของ Rohner¹², Willoughby,
Malik และ Lindahl¹³ และ Olson¹⁴ ซึ่งได้จากการทบทวน

วรรณกรรม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์พ่อแม่และบุตรที่มี
พฤติกรรมข้ามเพศมาเป็นแนวทางในการศึกษาในบริบท
สังคมไทย และนำการศึกษาเชิงบูรณาการซึ่งเป็นแนวทางที่มี
ประสิทธิภาพที่เคยมีผู้ศึกษาและนำไปใช้การศึกษาการสร้าง
โมเดลการพัฒนาความเข้มแข็งของครอบครัว¹⁵ การศึกษา
และพัฒนากฎปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวอย่างประสบความสำเร็จ
ด้วยการให้คำปรึกษาครอบครัวโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน¹⁶
จากรูปแบบการบูรณาการผสมผสานทางทฤษฎีและเทคนิค
ด้านการให้การปรึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาทำการพัฒนา
โปรแกรมโดยใช้การปรึกษาเชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้าง
การยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศโดยมีทฤษฎี
โครงสร้างครอบครัวเป็นฐานและบูรณาการเทคนิคจากทฤษฎี
การเล่าเรื่อง เทคนิคจากทฤษฎี การปรึกษาแบบเน้นทางออก
ระยะสั้น เทคนิคจากทฤษฎีการปรึกษาครอบครัวแบบพฤติกรรม
นิยม เทคนิคจากทฤษฎีการปรึกษาครอบครัวเชิงกลยุทธ์ เทคนิค
จากทฤษฎีการปรึกษาครอบครัวแบบเน้นประสบการณ์นิยม
เทคนิคจากทฤษฎีการปรึกษาครอบครัวที่เน้นพลวัต เพื่อให้
ครอบครัวส่วนใหญ่ที่ไม่เคยนำประเด็นที่เกี่ยวกับพฤติกรรมข้าม
เพศและการแสดงออกทางเพศที่แตกต่างจากเพศกำเนิดมาเปิด
ใจพูดคุยในครอบครัว ลดความรู้สึกปฏิเสธที่เกิดขึ้นภายในใจ
ของพ่อแม่ รวมทั้งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพฤติกรรมข้าม
เพศที่เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความคิด ความเชื่อ ความคาด
หวังที่มีต่อบุตร ส่งผลถึงปฏิสัมพันธ์ การสื่อสารระหว่างพ่อแม่
บุตร และสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาคุณลักษณะความเป็น
พ่อแม่ เพื่อให้พ่อแม่เกิดความคิด ความรู้สึก และแสดงออกถึง
พฤติกรรมด้านบวก เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้พ่อแม่สามารถ
ปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นหลักสำคัญเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุตร
ซึ่งเป็นเยาวชนและเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศต่อไป

คำถามการวิจัย

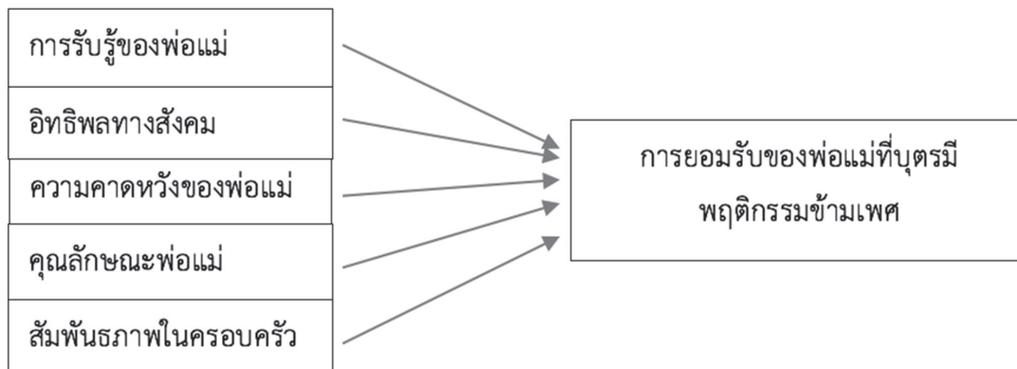
1. ปัจจัยที่ส่งผลการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตร
มีพฤติกรรมข้ามเพศได้แก่ การรับรู้ของพ่อแม่ อิทธิพลทาง
สังคม ความคาดหวังของพ่อแม่ คุณลักษณะของพ่อแม่ และ
สัมพันธภาพในครอบครัว หรือไม่
2. โปรแกรมการบูรณาการปรึกษาครอบครัวโดยมี
ทฤษฎีเป็นฐาน สามารถเพิ่มการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมี
พฤติกรรมข้ามเพศหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ
2. เพื่อศึกษาผลการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศโดยใช้โปรแกรมการบูรณาการปรึกษาครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

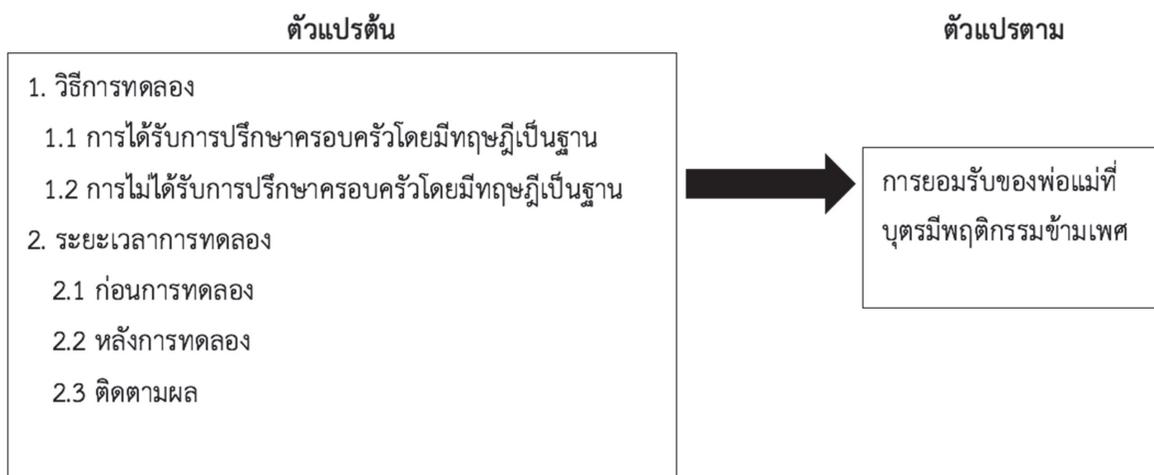
ขั้นตอนที่ 1 ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับของพ่อแม่ของรูชเนอร์^{17,18} และใช้ทฤษฎี PAR Therapy's personality subtheory และแนวคิดการสนับสนุนของพ่อแม่ของ วิลลอปป์¹³ และแนวคิดการปรับตัวของครอบครัวของ Olson¹⁴ มาใช้ในการเป็นกรอบแนวคิด ในสัมภาษณ์เชิงลึกนำร่องกลุ่มที่มีพฤติกรรมข้ามเพศและกลุ่มพ่อแม่เพื่อสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมข้ามเพศดังแสดงในรูปภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ศึกษานำร่องในระยะที่ 1 มาใช้ในการสร้างโปรแกรมร่วมกับการใช้กรอบแนวคิดการบูรณาการการปรึกษาใช้กรอบแนวคิดการบูรณาการทฤษฎีและเทคนิค (Assimilative integration) ของ John CN and Marvin RG¹⁹ ใช้รูปแบบของโครงสร้างครอบครัว และเทคนิคการให้การปรึกษาครอบครัวของทฤษฎีโครงสร้างครอบครัวของ Salvador Minuchin (Goldenberg²⁰,

เพ็ญญา กุลนาคดล²¹) มาใช้ในการเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างโปรแกรมการให้การปรึกษาครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐาน เพื่อสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ และมีการปรับปรุงโปรแกรมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒินำโปรแกรมไปทดลองใช้ มีการปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนการใช้จริง

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการศึกษาการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศด้วยการบูรณาการปรึกษาครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experimental) ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ

ประชากร คือ พ่อหรือแม่ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมข้ามเพศที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2560 จาก 6 อำเภอ มีโรงเรียนทั้งสิ้น 18 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ พ่อหรือแม่ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมข้ามเพศที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2560 คำนวณโดยใช้สูตร²²

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{E^2}$$

ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 ราย และเพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีก 5 % เพื่อป้องกันความไม่สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ประกอบด้วย พ่อ 200 คนและแม่ 200 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากแผนการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (two-stage sampling) สำนักงานสถิติแห่งชาติ²² โดยทำการสุ่มขั้นตอนที่ 1 (Primary sampling unit : PSU) สุ่มบุตรแบบสโนว์บอล (Snowball) และทำการสุ่มขั้นที่สอง ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) พ่อหรือแม่จากบุตรกลุ่มที่ได้จากสโนว์บอล (Snowball)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ใช้สำหรับประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ประกอบด้วย 27 ข้อ และส่วนที่ 3 ใช้สำหรับวัดการยอมรับของ พ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ จำนวน 21 ข้อ ลักษณะข้อคำถาม เป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับตามแนวทางของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ ผู้วิจัยพัฒนาจากการศึกษาทบทวนวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของ Rohner¹², Willoughby, Malik และ Lindahl¹³ และ Olson¹⁴ นำมาเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ ร่วมกับการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยศึกษานำร่อง คุณภาพเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ ด้านอิทธิพล

ทางสังคม เท่ากับ 0.79 ด้านความคาดหวังของพ่อแม่เท่ากับ 0.71 ด้านคุณลักษณะของพ่อแม่เท่ากับ 0.78 ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว เท่ากับ 0.73 และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด ส่วนที่ 3 วัดการยอมรับของพ่อแม่มีค่าเท่ากับ 0.82

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศด้วยการบูรณาการการศึกษาครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษา มีคะแนนการยอมรับในระยะหลังทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระยะติดตามผลการยอมรับของพ่อแม่ สูงว่าก่อนการทดลอง และระยะหลังทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชากร คือ พ่อหรือแม่ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมข้ามเพศที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดนนทบุรี ในปีการศึกษา 2560 ที่สมัครใจเข้าร่วมวิจัย โดยผู้วิจัยสอบถามจาก พ่อหรือแม่ที่มีคะแนนจากแบบวัดการยอมรับของพ่อแม่ต่ำกว่า 3.50 คะแนน ลงมา จำนวน 48 ราย

กลุ่มตัวอย่าง คือ พ่อหรือแม่ของนักเรียนที่มีพฤติกรรมข้ามเพศที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดนนทบุรี ในปีการศึกษา 2560 ที่อยู่กับบุตรและบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ ได้รับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการวิจัย และสมัครใจเข้าร่วมวิจัย ทำการจับฉลากเข้ากลุ่มและเปรียบเทียบเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 20 ครอบครัว โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 10 ครอบครัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ

2. โปรแกรมการปรึกษาครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐานในการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที โดยผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้คือ ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธภาพ ครั้งที่ 2 พัฒนามุมมองอิทธิพลทางสังคม ครั้งที่ 3 การรับรู้ของพ่อแม่ต่อพฤติกรรมข้ามเพศ ครั้งที่ 4 พัฒนาการรับรู้ของพ่อแม่ต่อพฤติกรรมข้ามเพศ ครั้งที่ 5 ความสัมพันธ์ของการรับรู้ต่อพฤติกรรมของพ่อแม่ ครั้งที่ 6 พิจารณาสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม พ่อแม่เกิดความตระหนักในพฤติกรรมที่แสดงออก

ต่อบุตรที่มีพฤติกรรมข้ามเพศ ครั้งที่ 7 คุณลักษณะพ่อแม่ที่
สำคัญอย่างไรและคุณลักษณะที่เหมาะสมในการดูแลบุตรที่มี
พฤติกรรมข้ามเพศ ครั้งที่ 8 ฝึกแสดงคุณลักษณะและทักษะ
บางประการในการดูแลบุตรที่มีพฤติกรรมข้ามเพศ ครั้งที่ 9 ปรับ
โครงสร้างใหม่ พัฒนาความสัมพันธ์ การสื่อสารภายในครอบครัว
ให้พ่อแม่ระบุวิธีการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับบุตร ครั้งที่ 10
จากคุณลักษณะสู่การรวมพลัง พ่อแม่ลูก ครั้งที่ 11 เสริมแรงใจ
ในการทำหน้าที่พ่อแม่ ครั้งที่ 12 มั่นใจในหน้าที่

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพาได้พิจารณารายละเอียดวิทยานิพนธ์ใน
ประเด็นที่เกี่ยวกับการเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิความเป็นมนุษย์
ของกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเหมาะสมในการได้รับความยินยอม
จากกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมการวิจัย รวมทั้งการปกป้องสิทธิ
ประโยชน์และรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วม
การวิจัย และมีการดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม ไม่ก่อความ
เสียหายต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัยไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยมีมติโครงการวิจัยลง
วันที่ 28 เมษายน 2560 โดยมีรายละเอียดดังนี้ การวิจัยครั้งนี้
ผู้เข้าร่วมวิจัยไม่มีความเสี่ยงด้านร่างกาย จิตใจ สังคม กฎหมาย
และความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ตลอดจนไม่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บ
หรือเป็นอันตรายต่อผู้ร่วมการวิจัยใด ๆ ผู้เข้าร่วมวิจัยไม่มีค่าใช้จ่าย
ใด ๆ ทั้งสิ้น ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิ์จะถอนตัวหรือบอกเลิก
การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และการบอกเลิกการเข้า
ร่วมการวิจัยนี้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ กับผู้เข้าร่วมการวิจัย
ผลการวิจัยนี้จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ทางวิชาการเท่านั้น
โดยข้อมูลจะถูกเก็บรักษาไว้ในรูปแบบเอกสารและในระบบ
คอมพิวเตอร์ จะไม่มีชื่อหลักฐานแสดงลักษณะเฉพาะของ
ผู้เข้าร่วมวิจัย ข้อมูลที่ตอบเป็นรายบุคคลจะเก็บไว้เป็นความลับ
ผู้ที่เข้าถึงได้คือผู้วิจัยเพียงคนเดียว และจะไม่มีผลกระทบต่อ
การปฏิบัติงานของผู้เข้าร่วมวิจัยและข้อมูลจะถูกทำลายหลังงาน
วิจัยเสร็จสมบูรณ์แล้ว 6 เดือนผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถาม
ต่าง ๆ ที่ผู้เข้าร่วมวิจัยสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้น
จนผู้เข้าร่วมวิจัยพอใจ ข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวผู้เข้าร่วมวิจัย
จะถูกเก็บเป็นความลับและจะเปิดเผยในภาพรวมที่เป็นการ
สรุปผลการวิจัย กลุ่มควบคุมจะได้รับการให้การศึกษาด้วย
โปรแกรมการศึกษารอบครัวเช่นเดียวกับกลุ่มทดลองภายหลัง
การสิ้นสุดการเก็บข้อมูลวิจัย

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนที่ 1

ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอ
อนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง คัดเลือกกลุ่ม
ตัวอย่างและดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง ประสานการ
เก็บข้อมูลพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก
กลุ่มตัวอย่างด้วยเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนา

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนที่ 2

การศึกษาการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตร
มีพฤติกรรมข้ามเพศด้วยการบูรณาการการศึกษารอบครัว โดยมี
ทฤษฎีเป็นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ คือ

ระยะก่อนทดลอง กลุ่มทดลอง 10 ครอบครัว ผู้วิจัย
อธิบาย ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย กำหนด
สมาชิกในครอบครัวที่ต้องเข้าร่วมวิจัย นำคะแนนการยอมรับ
ของพ่อแม่ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนต่ำกว่า 3.5 ที่ได้จาก
ระยะที่ 1 เป็นคะแนน Pre-test ซึ่งทั้งหมดคือกลุ่มพ่อผู้วิจัย
ได้นำแบบสอบถามให้แม่ทำเพิ่มเติม จากนั้นมาทำการจับคู่กลุ่ม
ตัวอย่างเพื่อแยกเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง อย่างละ 10
ครอบครัว

ระยะทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการตามรูปแบบการบูรณา
การศึกษารอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐานในการเสริมสร้าง
การยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศโดยผู้วิจัย
กำหนดไว้ 12 ครั้งในกลุ่มทดลอง 10 ครอบครัว ครอบครัวละ
3 ครั้งต่อสัปดาห์ ระยะเวลาทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือน
มิถุนายน-กันยายน พ.ศ. 2560

ระยะหลังการทดลอง เพื่อเป็นการประเมินหลังการ
ทดลอง (Post-test) ผู้วิจัยให้พ่อแม่กลุ่มทดลองทำแบบวัดฉบับ
เดิม เพื่อวัดการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ
เมื่อสิ้นสุดการทดลองของแต่ละครอบครัว

ระยะติดตามผล ภายหลังการทดลอง 4 สัปดาห์
ผู้วิจัยได้นัดหมายแต่ละครอบครัว ทำแบบวัดการยอมรับ
ของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ ฉบับเดิมอีกครั้ง
เพื่อเป็นการติดตามผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

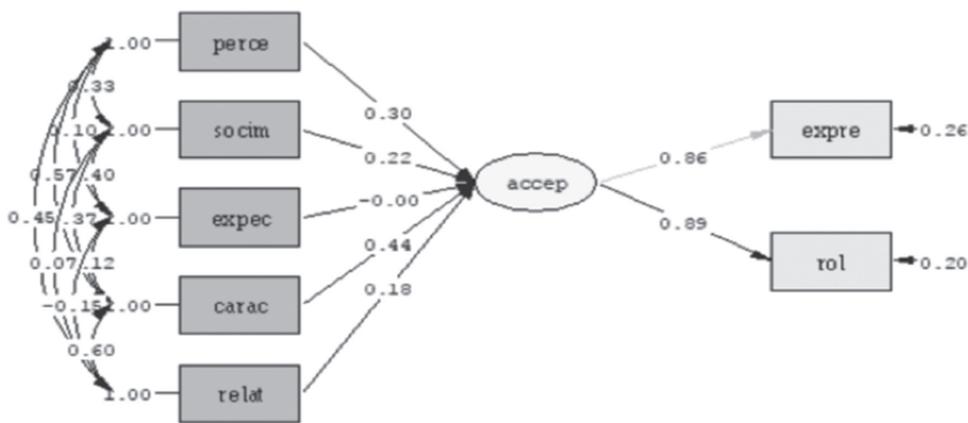
ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบความสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรสังเกต โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์หาค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation)
วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมี

พฤติกรรมข้ามเพศ ด้วยการหาค่าอิทธิพลของตัวแปรเชิงสาเหตุ และตัวแปรตามโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบจำลอง Multiple Indicators Multiple Causes (MIMIC Model)

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีการทางสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีการวัดซ้ำ (One-Way ANOVA Repeated Measurement) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนที่มีการแบบมีการวัดซ้ำ (One-Way ANOVA Repeated Measurement)

ผลการวิจัย

การศึกษาการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศด้วยการบูรณาการการปรึกษารอบครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐาน สามารถแสดงผลการวิจัยใน 2 ขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ

ความคาดหวังของพ่อแม่ต่อบุตร พบว่าไม่ส่งผลทางตรงต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศด้วยการบูรณาการการปรึกษารอบครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐาน ดังนี้คือ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศกลุ่มทดลอง ผลการศึกษาพบว่า การยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศของกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนการทดลอง อยู่ในระดับปานกลาง หลังการ

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เป็นชายและหญิงในจำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 50 มีอาชีพอิสระมากที่สุด และน้อยที่สุดคือราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 38.50 และ 26.50 ตามลำดับ มีอายุ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40 ปี มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือระหว่าง 40-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.75 และ 34.00 ตามลำดับ การศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.25 มีรายได้ส่วนใหญระหว่าง 15,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.25

ขั้นตอนที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศผลการวิเคราะห์แบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และการประมาณค่าพารามิเตอร์ในแบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ ดังนี้คือ อันดับหนึ่ง คุณลักษณะของพ่อแม่ ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.44 อันดับสองการรับรู้ของพ่อแม่ ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล 0.30 อิทธิพลทางสังคม ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.22 และสัมพันธภาพในครอบครัว ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถร่วมกันทำนาย การยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ ได้ร้อยละ 77 สำหรับปัจจัย

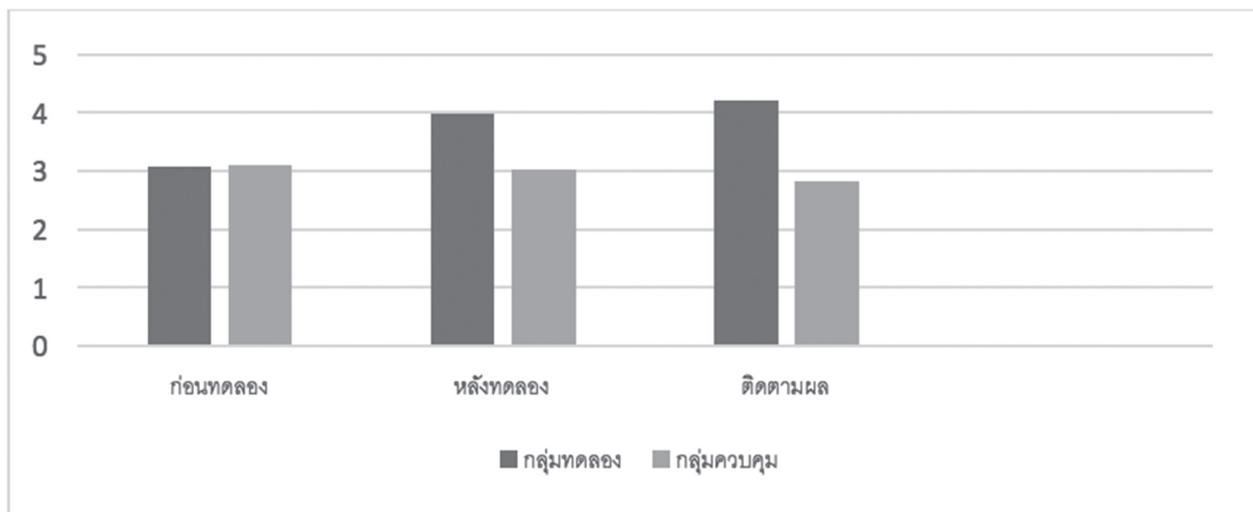
ทดลอง อยู่ในระดับมาก ระยะติดตามผล อยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่า การยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มควบคุม อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลอง กลุ่มทดลอง อยู่ในระดับมาก กลุ่มควบคุมอยู่ในระดับ ปานกลาง ระยะติดตามผล กลุ่มทดลองอยู่ในระดับมาก กลุ่มควบคุมอยู่ในระดับ ปานกลาง ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ระหว่างระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ตัวแปร	ระยะเวลา	กลุ่ม	M	SD	แปลผล
การยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ	ก่อนการทดลอง	ทดลอง	3.09	0.39	ปานกลาง
		ควบคุม	3.10	0.41	ปานกลาง
	หลังการทดลอง	ทดลอง	3.98	0.48	มาก
		ควบคุม	3.02	0.29	ปานกลาง
	ระยะติดตามผล	ทดลอง	4.21	0.29	มาก
		ควบคุม	2.82	0.22	ปานกลาง

จากตารางแสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศระหว่างกลุ่ม

ภาพที่ 4 เปรียบเทียบผลการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การอภิปรายผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศผลการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรข้ามเพศ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลพบว่า คุณลักษณะของ พ่อแม่มีค่าสูงที่สุดเท่ากับ 0.44 รองลงมาคือการรับรู้ของพ่อแม่ 0.30 อิทธิพลทางสังคมต่อพฤติกรรมข้ามเพศ 0.22 และสัมพันธภาพในครอบครัว 0.18 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของสื่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน และต้นแบบของบุคคลข้ามเพศที่ปรากฏในสังคมที่ทำให้พ่อแม่เกิดการรับรู้เกี่ยวกับข้อมูล ความหลากหลายทางเพศซึ่งเป็นช่องทางที่เพิ่มมากขึ้นกว่ายุคสมัยที่ผ่านมาที่มีเฉพาะการปฏิสัมพันธ์กับ

เครือข่ายติ เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน แต่ในปัจจุบันเป็นการไหลรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ที่นำการเปลี่ยนมุมมอง ทศนคติในมุมมองเรื่องเพศที่เปิดกว้างอิสระมากขึ้น เป็นประสบการณ์ใหม่ โดยมองเป็นความปกติมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Ryan and Diaz²³ พบว่ามีปัจจัยหลายประการที่มีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเรื่องการยอมรับของพ่อแม่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของบุตร ได้แก่ การเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศของของบุคคลที่เพิ่มมากขึ้น การเปิดเผยที่เพิ่มมากขึ้น และการเป็นตัวแทนที่ดีของบุคคลที่เป็น กลุ่มหลากหลายทางเพศ (LGBT) ในสื่อต่าง ๆ ล้วนช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงความรู้สึกของเยาวชนและเกิดความไว้วางใจในบริบททางสังคม และการศึกษา ในโครงการ Family

Acceptance²⁴ ที่พบว่าในช่วงสองปีที่ทำการศึกษ หลายๆ ครอบครัวมีการปฏิเสธน้อยลง และยอมรับ ความหลากหลายทางเพศของบุตรมากขึ้น ซึ่งต่างจากสามสิบปีก่อน ที่ครอบครัวส่วนใหญ่รับรู้เกี่ยวกับสถานะทางเพศของบุตรกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศหลังจากที่เด็กได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่และออกจากบ้านไปแล้ว ซึ่งช่วงก่อนหน้านั้นพ่อแม่หลายคนพยายามต่อสู้กับการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ความหลากหลายทางเพศของบุตรของตน และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศมากที่สุด คือปัจจัยเรื่องคุณลักษณะพ่อแม่ที่บ่งบอกปฏิกริยาที่แสดงออกของพ่อแม่ต่อบุตรและการทำหน้าที่ในการพัฒนาบุตรให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความเป็นพ่อแม่ที่จะต้องมีความเสียสละ ยึดมั่นในการทำหน้าที่อย่างเต็มที่และทำหน้าที่ของพ่อแม่อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาคุณลักษณะและคุณสมบัติพ่อแม่ของ ซูศรี เลิศรัตน์เดชากุล²⁵ สำหรับปัจจัยความคาดหวังของพ่อแม่ต่อบุตร พบว่าไม่ได้ส่งผลทางตรงต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ ซึ่งต่างจากข้อมูลที่เคยปรากฏที่พ่อแม่ต้องการให้มีผู้สืบสกุลคาดหวังในอาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลของการบูรณาการปรึกษาครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐานเพื่อการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษา มีคะแนนการยอมรับในระยะหลังทดลองสูงกว่าระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระยะติดตามผลการยอมรับของพ่อแม่ สูงกว่าก่อนการทดลองและระยะหลังทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการปรึกษาได้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการปรึกษาแบบบูรณาการโดยมีทฤษฎีเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศได้มีการพัฒนาโดยการเลือกเทคนิคที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและข้อมูลรวมทั้งการนำความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิมาทำการพัฒนาโปรแกรมให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างและนำผลที่ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ตามค่าสถิติที่ได้จากข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 1 โดยนำผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาปรับปรุงโปรแกรมซึ่งให้ความสำคัญกับคุณลักษณะพ่อแม่เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือการรับรู้ของพ่อแม่ ประกอบกับการใช้เทคนิคที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่การนำปัญหาออกสู่ภายนอก การสร้างพลัง เทคนิคความรู้ การพัฒนาความ

สัมพันธ์ การพัฒนามุมมองของปัญหา การพัฒนาการรับรู้ตามความเป็นจริง และการฝึกทักษะพ่อแม่โดยการเข้าร่วมและการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวทำให้พ่อแม่เกิดความไว้วางใจและกล้าที่จะนำปัญหาออกสู่ภายนอก การไม่ทำให้ครอบครัวรู้สึกแปลกแยกและโดดเดี่ยว และเกิดการเรียนรู้ใหม่ การสร้างความมั่นใจในการทำหน้าที่ที่ต่างไปจากเดิม การทำบางอย่างเพื่อบางสิ่งบางอย่าง การรวมพลังและการให้กำลังใจ นอกจากนี้ในครั้งสุดท้าย เสริมสร้างความมั่นใจในการทำหน้าที่ภายหลังการยอมรับ ทำให้พ่อแม่เกิดความเชื่อมั่นและพร้อมที่จะไปดูแลและพัฒนาบุตรตามศักยภาพ ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับกิจกรรมที่เป็นการแสดงออกถึงการยอมรับบุตร ที่ประกอบด้วย การให้ความรัก ความเอาใจใส่ การแสดงออกอย่างเหมาะสม ไม่แสดงความรังเกียจและเยินยา เจยเมย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Rohner¹⁷ ที่กล่าวถึงการยอมรับของพ่อแม่ว่าเป็นคุณภาพของความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่น ที่พ่อแม่มีต่อบุตร ที่แสดงออกทั้งทาง วจนภาษา และอวจนภาษาให้บุตรได้รับรู้ถึงความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรม ทางบวก ด้วยการโอบกอด ใส่ใจ ช่วยเหลือ ดูแล การพูดคุย สนับสนุน โดยไม่มีท่าทีรังเกียจรวมทั้งพยายามทำความเข้าใจ เกิดเป็นความรู้สึกยอมรับตามความเป็นจริง และสอดคล้องกับ Barnes et al.⁶ ที่กล่าวว่า การที่พ่อแม่แสดงออกในทางบวก ทั้งด้านความคิด อารมณ์ พฤติกรรม การแก้ปัญหา การทำหน้าที่ การสนับสนุนช่วยเหลือ เป็นสิ่งที่จะส่งผลทำให้บุตรมีการดำเนินชีวิตอยู่กับครอบครัว และสังคมอย่างมีความสุข สามารถใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ดังนั้นเมื่อกลุ่มตัวอย่างได้รับการพัฒนาด้วยโปรแกรมการให้การปรึกษาแบบบูรณาการโดยมีทฤษฎีเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ที่มีบุตรข้ามเพศและสามารถนำความรู้ความสามารถที่เกิดขึ้นใหม่ไปใช้กับบุตร เมื่อติดตามผลยังพบว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดผลดีและเกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่แสดงให้เห็นว่าพ่อแม่มีการยอมรับบุตรที่มีพฤติกรรมข้ามเพศและแสดงออกโดยการมีพฤติกรรมการแสดงออกและการทำหน้าที่เหมาะสมเพื่อให้บุตรได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งการป้องกันอันตราย ซึ่งสอดคล้องกับภรณ์ คงฉันทมิตรกุล²⁶ และจากการศึกษาโดยการนำเทคนิคการพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการสื่อสาร สามารถช่วยทำให้มีความเชื่อมั่นในสมรรถนะแห่งตน รวมถึงการแสดงบทบาทสมมติทำให้เกิดความมั่นใจในการนำไปใช้เมื่อเกิดสถานการณ์จริง²⁷

จากผลการทดลองที่แสดงความแตกต่างของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองเมื่อพ่อแม่กลุ่มทดลองภายหลังการเข้าร่วมการวิจัยเกิดการยอมรับและกลับไปทำหน้าที่ที่แตกต่างจากเดิม ในการดูแลบุตรที่มีพฤติกรรมข้ามเพศ จึงทำให้ผลการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 รูปแบบโปรแกรมเป็นแบบการบูรณาการบริการครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐานและนำเทคนิคจากทฤษฎีต่าง ๆ มาบูรณาการทำให้มีความเหมาะสมกับปัญหาที่เกิดกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งรูปแบบการบูรณาการมีส่วนช่วยทำให้กระบวนการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับการศึกษา การบูรณาการทฤษฎีครอบครัวในการศึกษาและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบิดามารดาในสังคมไทยผลการศึกษาพบว่า ภายหลังการเข้าร่วมการฝึกอบรมตามทฤษฎีการให้การบริการครอบครัวบิดามารดา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01²⁵ การศึกษาและสร้างโมเดลการพัฒนาความเข้มแข็งของครอบครัวพบว่าความเข้มแข็งของครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01²⁸ โดยมีความเข้มแข็งของครอบครัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.27 ศึกษาและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวอย่างประสบความสำเร็จด้วยการให้การบริการครอบครัวโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ครอบครัวอย่างประสบความสำเร็จโดยรวมและรายองค์ประกอบระหว่างกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม ระยะก่อนทดลอง และระยะหลังทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ²⁹ และสอดคล้องกับการใช้โปรแกรมการบำบัดครอบครัวสำหรับผู้ป่วยโรคร่วมในผู้ติดเชื้อ มีระดับคะแนนสัมพันธภาพในครอบครัวหลังการทดลองมากกว่าก่อนการทดลอง³⁰

กลุ่มทดลองที่ได้รับการศึกษา มีคะแนนการยอมรับของพ่อแม่เมื่อติดตามผลทดลองสูงกว่าหลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า ระยะติดตามผล มากกว่าระยะหลังการทดลอง เนื่องจากพ่อแม่เกิดความมั่นใจในการทำหน้าที่ภายหลังการเข้าร่วมวิจัย ทำให้พ่อแม่เกิดความเชื่อมั่นพร้อมที่จะไปดูแลและพัฒนาบุตรตามศักยภาพต่อไป โดยพ่อแม่กล่าวว่า “รู้สึกสบายใจและโล่งที่ได้พูดเรื่องนี้กันในครอบครัว” และ “วันนี้เพิ่งเข้าใจว่าลูกเรามีความต่างจากทั้งผู้หญิงและผู้ชายจึงต้องดูแลเค้า” “อย่างน้อยก็ได้ดึงลูกไว้กับเรา มีอะไรก็คุยกัน” สุดท้ายสามารถทำให้พ่อแม่นำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการพัฒนาการยอมรับของพ่อแม่ และในการทดลองจำนวน 12 ครั้งมีบุตรเข้ารับการศึกษาเพียงสามครั้ง

ดังนั้นประสิทธิผลต่างๆ จึงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายหลังการบริการที่พ่อแม่และบุตรได้กลับไปอยู่ร่วมกับและนำผลที่เกิดการเรียนรู้ และปรับมุมมองใหม่เกี่ยวกับบุตรและนำการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป รวมถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมข้ามเพศของบุตรไปใช้กับบุตรจริง จึงทำให้ค่าคะแนนในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังทดลอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. แบบวัดการยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีพฤติกรรมข้ามเพศและโปรแกรมการบูรณาการบริการครอบครัวโดยมีทฤษฎีเป็นฐานเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะกลุ่ม ดังนั้นผู้ที่นำไปใช้ต้องศึกษาและทำความเข้าใจ รวมทั้งฝึกทักษะการบริการเป็นอย่างดีก่อนนำไปใช้

2. จากปัจจัยด้านการรับรู้ของพ่อแม่บางคนที่ยังมองเห็นความแตกต่างของบุตรที่ต่างจากเพศกำเนิดแต่ไม่สามารถเข้าถึงการรับบริการ รวมทั้งการไม่กล้าเปิดเผยตนเองจึงควรมีการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างการยอมรับของพ่อแม่ในรูปแบบ online เพื่อให้พ่อแม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย และสามารถให้การช่วยเหลือ ในวงกว้างต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมการยอมรับของพ่อแม่ในกลุ่มอื่น เช่น การยอมรับของพ่อแม่ที่ลูกท้องก่อนวัยอันควร การยอมรับของพ่อแม่ที่บุตรมีปัญหาพฤติกรรมที่ต้องรับโทษในสถานพินิจ เพื่อให้พ่อแม่มีความรู้สึกยอมรับ สามารถแสดงออกและทำหน้าที่อย่างเหมาะสมในการพัฒนา ศักยภาพของของบุตรที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ

2. จากผลการวิจัยพ่อแม่ส่วนใหญ่มีแนวโน้มในการยอมรับโดยมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับของพ่อแม่ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะพ่อแม่ และการรับรู้ของพ่อแม่ มีอิทธิพลต่อการยอมรับสูง ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมในรูปแบบการบริการรายกลุ่มพ่อแม่ที่มีบุตรข้ามเพศเพื่อให้เกิดมุมมองใหม่ และสร้างเครือข่ายพ่อแม่ในการพัฒนาบุตรอย่างเหมาะสมต่อไป

References

1. Ryan C, Huebner D, Diaz RM, Sanchez J. Family rejection as a predictor of negative health outcomes in white and Latino lesbian, gay, and bisexual young adults. *Pediatrics*. 2009; 123(1) :346-52.
2. Wittayakornrerk S. The outcome of family acceptance on LGBTQ youth in Bangkok. (thesis). Bangkok: Mahidol University; 2013. (in Thai).
3. Cass VC. Homosexual identity Formation: A theoretical model. *Journal of Homosexuality*. 1979; (2): 219-235.
4. Inturat K. Homosexuality and self-disclosure to family. (thesis). Bangkok: Chulalongkorn University; 2011. (in Thai).
5. Rohner RP, Khaleque A, Cournoyer DE. Handbook for the study of parental acceptance and rejection. 4th ed. Storrs, CT: Rohner Research Publication; 2005.
6. Barnes GM, Hoffman JH, Welte JW, Farrell MP, Dintcheff BA. Effects of parental monitoring and peer deviance on substance use and delinquency. *Journal of Marriage and Family*. 2006; 68(3): 1084-1104.
7. D'Amico E, Julien D. Disclosure of sexual orientation and gay, lesbian, and bisexual youth's adjustment: Associations with past and current parental acceptance and rejection. *GLBT Family Studies*. 2012; 8: 215-242.
8. Thepthein B. Sexual culture and family life of LGBT [Master's Thesis, Faculty of psychology]. Bangkok: Srinakarinwirot University; 2008. (in Thai).
9. Thepthein B. The relationship of Homosexuals life. Mahasarakham: Faculty of humanities and social sciences, Mahasarakham University, 2013; 32(2): 65-78. (in Thai).
10. Ryan C. Family acceptance in adolescence and the health of LGBT young adults. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*. 2010; 23(4): 205-13.
11. UNDP, USAID. Being LGBT in Asia: Vietnam national report: A participatory review and analysis of the legal and social environment for lesbian, gay, bisexual and transgender (LGBT). *Persons and Civil Society*. 2014; 11(1): 1-30.
12. Rohner RP, Parental Acceptance- Rejection/ Control Questionnaire (PARQ/Control): Test manual. In Rohner RP, Khaleque A, Cournoyer DE. Handbook for the study of parental acceptance and rejection. 4th ed. Storrs, CT: Rohner Research Publication; 2005a.
13. Willoughby BB, Malik NM, Lindahl KM. Parental reactions to their sons' sexual orientation disclosures: The roles of family cohesion, adaptability, and parenting style. *Psychology of Men & Masculinity*. 2006; 7(19): 14-26.
14. Olson DH. *FACES IV Manual*. Minneapolis, MN: Life Innovations; 2008.
15. Paranan Y. A study and Development of a Model of Family Strength. [Doctor of Philosophy's dissertation, Faculty of Applied Psychology]. Bangkok: Srinakarinwirot University; 2007. (in Thai).
16. Nantajeerawarawat P. A study and development of successful family functioning through school based family counseling. [Doctor of Philosophy's dissertation, Faculty of Applied Psychology] Bangkok: Srinakarinwirot University; 2011. (in Thai).

17. Rohner RP. Parental Acceptance- Rejection Questionnaire (PARQ): Test manual. In Rohner RP, Khaleque A, Cournoyer DE. Handbook for the study of parental acceptance and rejection. 4th ed. Storrs, CT: Rohner Research Publication; 2005b.
18. Rohner RP, Khaleque A. Relations between partner acceptance and parental acceptance, behavioral control, and psychological adjustment among heterosexual adult women in the U.S. In F. Columbus (Ed.), Family relations: Behavioral, psychological, and sociological aspect New York, NY: Nova Science Publishers, Inc; 2008.
19. John CN, Marvin RG. Handbook of Psychotherapy integration. 3rd ed. Oxford: England; 2019.
20. Goldenberg H, Goldenberg I. Family Therapy. An overview. 8th ed. Singapore: Cengage Learning Asia Pet Ltd; 2013.
21. Koolnapadol P. Family Counseling. Chonburi, Natikul Printing; (in Thai).
22. National Statistical Office. Annual report 2012. Bangkok: National Statistical Office; 2012. (in Thai)
23. Ryan C, Diaz RM. FAP risk assessment tool. San Francisco: San Francisco University; 2005.
24. Wilber S, Ryan C, Marksamer J. Best practice Supporting Family Acceptance and Reconciliation. USA: Child welfare league of America, INC; 2006.
25. Chusri Lertrusdachakul. A study and development of desirable characteristics of parents in Thai society. (dissertation). Bangkok: Srinakharinwirot University; 2004. (in Thai)
26. Raporn Kongchunmitgun. Family acceptance and mental health of male adolescents with transgender. (thesis). Chon Buri: Burapha University; 2011. (in Thai)
27. Tungsaengsakul S, Suwonnaroop N, Nakakasien P, Panitrat R. Effects of sexual health life skills program on perceived self-efficacy In safe sex of early adolescent students. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2017; 18(2): 119-128. (in Thai)
28. Youthana Paranan. A study and development the model for family strengthening. (dissertation). Bangkok: Srinakharinwirot University; 2007. (in Thai)
29. Pakamas Nantajeewarawat. A study and development of successful family functioning through school-based family counseling. (dissertation). Bangkok: Srinakharinwirot University; 2011. (in Thai)
30. Techahttakun A, Uthis P. The effect of family intervention for dual disorders program on alcohol consumption among alcohol dependence clients with psychiatric comorbidity. Journal of The Royal Thai Army Nurses. 2017; 18(Supple): 22-31. (in Thai)